

הפקולטה להנדסת תעשייה וניהול

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

בחינה במבוא לכלכלה (094591)

מרצה: ד"ר שרון רגב-טייטלר

מתרגלים: איילת קוגוס, גל דנינו

מועד ב' - סמסטר חורף תש"ף, 04.03.2020

טור 1

הוראות לנבח/ת:

- משקל כל שאלה מבין שאלות 1-20 : 5 נקודות.
- שאלות 1-12 : מיקרו ; שאלות 13-20 : מאקרו.
- ניתן לצבור בבחינה בסה"כ 100 נקודות.
- סמני את התשובות בטופס התשובות המצורף בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן היטב תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה הקפד/י לרשום ולסמן בראש את תעודת הזהות על טופס התשובות המצורף. כמו כן הקפד/י לסמן את מספר הטור.
- הבחינה בת 3 שעות.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל. כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה הנח/י שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה).
- בשאלות במאקרו כלכלה הנח/י קשיחות מחירים כלפי מטה.
- עליך להתבסס על ההנחות כפי שנלמדו במסגרת הקורס בהרצאות ובתרגולים.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטייטה, ואת טופס התשובות.
- שים לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי טופס התשובות.
- שים לב לסמן את מספר הטור, כפי שמופיע על טופס הבחינה, על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

בהצלחה !!!

שאלה 1

בענף הפועל בתנאי תחרות משוכללת מתקיימים הבאים :

נתון כי הביקוש המצרפי וההיצע המצרפי הם בעלי גמישות יחידתית כלומר $E=1$ בכל נקודה.

אם הכנסת הצרכנים I (Income) עלתה והמוצר נחות מה יקרה לרווחת החברתית בשווי משקל?

א. תגדל

ב. תקטן

ג. לא תשתנה

ד. אין לדעת

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה

שאלה 2

בענף בו פועל יצרן מונופוליסטי (בלעדיו), ידוע כי הביקוש המצרפי גמיש לחלוטין.

ידוע כי העלות השולית MC לינארית ויוצאת מהראשית. (הניחו שאין עלויות קבועות).

במצב ההתחלתי רווחי היצרן שווים ל-100 מיליון דולר.

כעת, הממשלה החליטה להטיל על היצרן מס חד פעמי בגובה 20 מיליון דולר.

כתוצאה מכך, מה יקרה לרווחי היצרן בשווי משקל?

א. יגדלו

ב. יישארו ללא שינוי

ג. יקטנו

ד. אין לדעת משום שהביקוש גמיש לחלוטין

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה

שאלה 3

נתונים שני מוצרים תחליפיים X ו- Y , הפועלים בתנאי תחרות משוכללת.

ידוע כי X מיובא מחו"ל ומיוצר בארץ, וידוע כי Y מיוצא לחו"ל וקיים לו ביקוש מקומי.

הניחו כי הביקוש/היצע המקומי רגיל, וביקוש/היצע חו"ל גמיש לחלוטין.

בהתאם לכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל כתוצאה ממתן סובסידיה לייצוא Y ?

א. ייצוא מוצר Y יצטמצם

ב. עודף הצרכנים בענף X יגדל

ג. הפדיון של יצרני Y יקטן

ד. עודף היצרנים בענף X יגדל

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה

שאלה 4

הניחו שוק ובו פועל יצרן בלעדי (מונופול). הניחו ביקוש מצרפי לינארי רגיל כך שמתקיים:
 $P = 120 - Q$, בנוסף הניחו כי $MC = 20$.
 כעת, הממשלה מעוניינת שהמונופול יוריד את מחיר השוק לצרכן ב-5%, ולשם כך מעניקה לו סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת.
 כתוצאה מכך, מהי העלות לממשלה בגין מתן הסובסידיה בשווי משקל?

- א. 20
- ב. 100
- ג. 550
- ד. 1000
- ה. לא ניתן לחשב

שאלה 5

בענף תחרותי, ידוע שהביקוש גמיש יחידתי, וההיצע לינארי וגמיש יחידתי.
 כעת, הממשלה מחליטה להבטיח מחיר מקסימום לצרכן, ולשם כך מסבסדת את הייצור בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת. הניחו שמחיר המקסימום גבוה מנקודת הסגירה.
 לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל בטווח הקצר?

- א. פדיון היצרנים יעלה, בעוד שסך הוצאות הצרכנים יישאר ללא שינוי.
- ב. מחיר המוצר שיקבלו היצרנים (מחיר סופי ליחידה נמכרת) יישאר ללא שינוי עבורם.
- ג. מחיר השוק לצרכן יפחת במלוא גובה הסובסידיה ליחידה.
- ד. מחיר השוק לצרכן יישאר ללא שינוי.
- ה. כמות שווי משקל תקטן.

שאלה 6

במשק פועלים שני שווקים בתנאי תחרות משוכללת, האחד למוצר X והשני למוצר Y.
 הביקוש המצרפי ל-X: $Q_x^D = 20$, והביקוש המצרפי ל-Y: $P_Y = 2$.
 ההיצע המצרפי בשני השווקים הינו היצע לינארי רגיל (עולה).
 כעת הממשלה מטילה מס בגובה 5% לכל יחידה מיוצרת ממוצר X ומשתמשת בכל הכנסותיה ממיסים למימון סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת ממוצר Y.
 בהתאם לכך, מהו עודף הצרכנים בשוק למוצר Y לאחר הסובסידיה?

- א. 0
- ב. 2
- ג. 3
- ד. 5
- ה. 20

שאלה 7

הביקוש המצרפי למוצר הוא: $Q = 20 - P$.

הניחו שוק בו פועל יצרן בלעדי יחיד (מונופול), ומתקיים: $MC(Q) = \alpha \cdot Q$.

ידוע כי בשווי משקל המשלה מטילה מס בגובה 5 ₪ ליחידה, וידוע כי מחיר השוק לאחר הטלת המס הוא 15 ₪ ליחידה.

לפיכך, מהי α ?

א. 1

ב. 2

ג. 5

ד. 10

ה. 20

שאלה 8

נתון ענף תחרותי בטווח הזמן הארוך. הניחו שאין חסמי כניסה/יציאה של פירמות (יצרנים). המחיר בנקודת האיזון של פירמה בודדת הפועלת בענף זה שווה ל-50. עקומת הביקוש של כל צרכן נתונה על ידי: $P = 100 - 4q$. בענף קיימים 2000 צרכנים זהים. לפיכך, מהי כמות שיווי משקל (כמות מצרפית) בענף בטווח הארוך?

א. 12,500

ב. 17,500

ג. 20,000

ד. 25,000

ה. 100,000

שאלה 9

בעקבות משבר אקלים קיצוני שפגע ביבולים חקלאיים, יצרני החצילים והפלפלים דורשים פיצוי ממשלתי בשל טענה לירידה בפדיון. הניחו ביקוש/היצע רגיל בשני הענפים.

ידוע כי ענף החצילים אכן נפגע והיצע החצילים קטן. הניחו כי הביקוש לחצילים קשיח $E < 1$. ידוע כי יבול הפלפלים לא נפגע במשבר, והניחו שפלפל הוא מוצר תחליפי לחצילים. בהנחה שהשוק כולל את שני ענפי החקלאות בלבד המתוארים לעיל, עבור איזה ענף מבין השניים התביעה בגין ירידה בפדיון מוצדקת?

א. התביעה מוצדקת עבור ענף החצילים בלבד.

ב. התביעה מוצדקת עבור ענף הפלפלים בלבד.

ג. התביעה מוצדקת עבור שני הענפים.

ד. התביעה אינה מוצדקת עבור אף אחד מהענפים.

ה. לא ניתן לקבוע ללא נתונים מספריים.

שאלה 10

הביקוש למוצר X הנסחר בתנאי תחרות משוכללת מאופיין ע"י גמישות יחידתית ביחס למחיר. במצב המוצא מוטל על המוצר מס ליחידה בגובה T ₪. כעת, הממשלה החליטה להכפיל את גובה המס המוטל על כל יחידה מיוצרת ממוצר X . הניחו כי גם לאחר הכפלת גובה המס, ליצרנים יש רווח חיובי ומספר היצרנים לא משתנה. כתוצאה מכך, מה יקרה לתקבולי הממשלה ממסים בשווי משקל?

א. יעלו

ב. לא ישתנו

ג. ירדו

ד. אין מספיק נתונים כדי לענות על השאלה

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 11

נתונה עקומת הביקוש המצרפי: $P = 200 - Q$. נתון שמחיר שוק בתנאי תחרות בשווי משקל הוא 50 ₪, ועקומת ההיצע רגילה. כתוצאה ממתן סובסידיה בגובה 10 ₪ לכל יח' מיוצרת, מה יקרה להוצאות הצרכנים?

א. יגדלו.

ב. לא ניתן לדעת ללא מידע נוסף על עקומת ההיצע.

ג. יקטנו.

ד. יישארו ללא שינוי.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 12

בענף תחרותי למוצר X פועלים שני סוגי יצרנים בעלי עקומות היצע רגילות. יצרנים מסוג א' מייצרים בשיטות יעילות יותר בהשוואה ליצרנים מסוג ב', אך גורמים לזיהום תוך כדי תהליך הייצור. הניחו שהיצרנים תמיד מוכרים כמות חיובית. עקב תלונותיו של המשרד לאיכות הסביבה, הממשלה החליטה להטיל מס על יצרנים מסוג א' בלבד, כך שהמס המוטל הוא בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת ממוצר X . כתוצאה מכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. מחיר השוק לצרכן יעלה, והמחיר שיקבל יצרן מסוג ב' יעלה.

ב. מחיר השוק לצרכן ירד, והמחיר שיקבל יצרן מסוג א' יעלה.

ג. הכמות הנצרכת בשוק ומחיר השוק לצרכן יישארו ללא שינוי.

ד. מחיר השוק לצרכן יעלה, והכמות המיוצרת על ידי יצרן מסוג ב' תרד.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 13

במשק מסוים מתקיימים הבאים :

- הצריכה הפרטית : $C = 500 + 0.8Y_d$, הוצאות הממשלה : $G = 100$, השקעות : $I = 200$.
- הניחו כי קיימים מסים קבועים בלבד, ובמצב המוצא נתון שאין חסכון ציבורי כלומר : $S_G = 0$.
- ידוע כי במשק זה תוצר התעסוקה המלאה שווה ל – 4000.
- לפי מודל קיינס הפשוט מי מהבאים נכון בשווי משקל?
- קיים עודף ביקושים כך שפער התוצר הוא 100.
 - המשק נמצא במצב של תעסוקה מלאה, ומכפיל התקציב המאוזן הוא 1.
 - קיימת אבטלה כך שהפער במונחי ביקוש מצרפי הוא 80, והמכפיל הרגיל הוא 5.
 - תוצר שווי משקל הוא 3600, ומכפיל המס הוא 5.
 - אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 14

במשק מסוים מתקיימים הבאים :

- הצריכה הפרטית : $C = 500 + 0.8Y_d$, הוצאות הממשלה : $G = 100$, השקעות : $I = 200$.
- הניחו כי במשק זה אין מסים במצב המוצא.
- ידוע כי במשק זה תוצר התעסוקה המלאה שווה ל – 4000.
- כעת, הממשלה שוקלת להגדיל את הוצאותיה תוך שמירה על תקציב מאוזן על מנת להגיע לתעסוקה מלאה.
- לפיכך, לפי מודל קיינס הפשוט מהו השינוי הנדרש במסים?

א. 0

ב. 1000

ג. 2000

ד. 3000

ה. 5000

שאלה 15

- במשק "יווניה" יחס הרזרבה הנדרש מהבנקים המסחריים הוא $0 < r_e < 1$.
- כעת, ידוע שיחס הרזרבה קטן, והבנק המרכזי מעוניין לשמור על כמות כסף נומינלית קבועה במשק וללא שינוי.
- מבין החלופות הבאות, מהי הדרך הטובה ביותר להשגת מטרתו של הבנק המרכזי?
- הבנק המרכזי יקנה אג"ח מהציבור.
 - עירוי פנימי חיובי.
 - מתן הלוואה מהבנק המרכזי לממשלה.
 - הממשלה תגדיל את הוצאותיה במימון מלווה מהציבור.

ה. עירוי חיצוני שלילי.

שאלה 16

משק מסוים נמצא במצב מוצא בתעסוקה מלאה.

הניחו כי הצריכה הפרטית (C) תלויה בהכנסה הפנויה, וידוע כי הנטייה השולית לצרוך

היא $mpc = 0.25$. הניחו כי במשק זה אין מסים.

ההשקעות (I) והצריכה הציבורית (G) קבועות ואין תלויות בתוצר.

לפי מודל קיינס הפשוט, מה יקרה לתוצר שווי משקל כתוצאה מעלייה של 1000 ₪ בהוצאות

הממשלה? הניחו כי מצב של עודף ביקושים אינו מוגדר כשווי משקל.

א. יישאר ללא שינוי.

ב. יגדל ביותר מ-1000 ₪.

ג. יגדל ב-1000 ₪.

ד. ירד ביותר מ-1000 ₪.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 17

משק נמצא בשיווי משקל באבטלה.

הניחו כי פונקציית הצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה בלבד, וההשקעות תלויות רק בריבית.

הצריכה הציבורית והמסים קבועים ואינם תלויים בתוצר.

הביקוש הריאלי לכסף לינארי ורגיל מהצורה $L(Y, r)$. היצע הכסף הריאלי קשיח לחלוטין.

כעת, בעקבות פריצת מגיפה עולמית, תוצר תעסוקה מלאה ירד למחצית מערכו ההתחלתי.

לפיכך, לפי המודל המשולב מה יקרה בשווי משקל?

א. התוצר והצריכה הפרטית יגדלו

ב. התוצר יישאר ללא שינוי והצריכה הפרטית תקטן

ג. ההשקעות והריבית יגדלו

ד. כמות הכסף הנומינלית ללא שינוי

ה. המחירים יעלו בהכרח

שאלה 18

במשק מסוים יחס הרזרבה הוא 0.25, והלוואות הבנקים המסחריים לציבור עומדות על 3000 ₪.

ידוע כי כמות המזומנים בידי הציבור שווה תמיד ל-1000 ₪.

במצב ההתחלתי המשק בתעסוקה מלאה.

כעת, הממשלה מחליטה להגדיל את הוצאותיה ב-1500 ₪ במימון מלווה מהבנק המרכזי.

כתוצאה מכך, מה יקרה לכמות הכסף הנומינלית והריאלית במשק בשווי משקל?

א. הנומינלית קטנה, והריאלית גדלה.

ב. הנומינלית ללא שינוי ושווה ל-1000, והריאלית קטנה.

ג. הנומינלית גדלה, והריאלית קטנה.

ד. הנומינלית גדלה ב-2000, והריאלית גדלה.

ה. הנומינלית ללא שינוי ושווה ל-6000, ואין לדעת מה קרה לריאלית.

שאלה 19

נתונות פונקציות הביקוש הבאות:

$$C = 1000 + 0.75Y_d ; I = 1500 - 50r ; G = 575 ; T = 100$$

ידוע כי תוצר תעסוקה מלאה $Y_F = 100,000,000,000$, ורמת המחירים במצב המוצא הינה 1.

$$L^D(Y, r) = 2020 + Y - 20r$$

בסיס הכסף הינו 2500 ₪, יחס הרזרבה 0.5, והציבור מחזיק בידיו תמיד מחצית מהסכום המופקד בעו"ש (עובר ושב).

כעת, ידוע כי הבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור בגובה 100 ₪.

לפי המודל המשולב מהי רמת המחירים בשווי משקל לאחר השינויים?

א. 1

ב. 3

ג. 10

ד. 42

ה. 100

שאלה 20משק מסוים נמצא במצב מוצא בתעסוקה מלאה.

הניחו כי הצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה בלבד, וההשקעות תלויות בריבית בלבד.

הצריכה הציבורית (ממשלה) והמסים אינם תלויים בתוצר.

הביקוש הריאלי לכסף לינארי ורגיל מהצורה $L(Y, r)$. היצע הכסף הריאלי קשיח לחלוטין.

כעת, עקב הבחירות החוזרות ונשנות להרכבת הממשלה, אין אישור על תקציב

ממשלתי וחלה ירידה בהוצאה הציבורית (G).

עקב כך, הממשלה מחליטה שזו הזדמנות טובה לפרוע (להחזיר) חלק מההלוואות שלקחה בעבר מהבנק המרכזי.

בהתאם לכך, לפי המודל המשולב מי מהבאים נכון במצב של שיווי משקל?

א. התוצר יישאר ללא שינוי.

ב. הצריכה הפרטית תגדל.

ג. ההשקעות יגדלו.

ד. **כמות הכסף הריאלית תקטן.**

ה. כמות הכסף הנומינלית ללא שינוי.

בהצלחה!!!